

مقررات و آیین نامه های دوره های آموزش فوق تخصصی

بخش اول: کلیات

ماده ۱: هدف

هدف از برقراری دوره های فوق تخصصی پزشکی، تربیت پزشک فوق تخصص مورد نیاز کشور، به منظور ارتقاء سطح علمی آموزش پزشکی، پژوهش و خدمات پزشکی و نیز دستیابی به آخرین یافته های علمی پزشکی می باشد.

ماده ۲: تعریف دوره

دوره فوق تخصصی پزشکی بالینی، بالاترین مقطع تحصیلات دانشگاهی پزشکی است. متقاضیان واجد شرایط پس از موفقیت در آزمون پذیرش دستیار (کتبی و شفاهی) و گذراندن دوره آموزش علمی و عملی مصوب، در یکی از مراکز مورد تایید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با دفاع و تایید رساله و موفقیت در آزمون نهایی به اخذ دانشنامه فوق تخصصی نایل می گردند.

ماده ۳: تعریف دستیار

دستیار فوق تخصصی به فردی اطلاق می شود که با داشتن مدرک دانشنامه تخصصی رشته پیش نیاز یا گواهی قبولی آن و پذیرش در آزمون ورودی، با رعایت کلیه مفاد این آیین نامه در مدت زمان مصوب به آموزش های نظری، کسب مهارت های عملی و فعالیت های پژوهشی بپردازد.

بخش دوم: شرایط پذیرش

الف - شرایط عمومی

ماده ۴: شرایط پذیرش دستیار در رشته‌های فوق تخصصی بالینی:

۴/۱ - شرکت و قبولی در آزمون پذیرش دستیار

تبصره - شروع به طرح و یا انجام خدمات قانونی شرط شرکت در آزمون پذیرش دستیار دوره‌های فوق تخصصی و فلوشیپی می‌باشد.

۴/۲ - تایید صلاحیت عمومی طبق ضوابط شورای عالی انقلاب فرهنگی

تبصره: اعضاء هیأت علمی رسمی (قطعی یا آزمایشی) برای تحصیل در دوره‌های فوق تخصصی نیاز به گزینش عمومی مجدد ندارند.

۴/۳ - داشتن مدرک دانشنامه تخصصی رشته پیش‌نیاز و یا گواهی قبولی آن از دانشگاه‌ها یا مراکز مورد تأیید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

۴/۴ - داشتن برگ پایان خدمت نظام وظیفه یا معافی برای آقایان

تبصره ۱: کلمه معافی به مفهوم معافیت دایم می‌باشد و داوطلبان دارای معافیت موقت پزشکی و یا کفالت با مسؤولیت خود می‌توانند در آزمون پذیرش دستیار شرکت نمایند. بدیهی است در صورت فراخوانده شدن به انجام خدمت وظیفه، این وزارتخانه هیچگونه تعهدی برای ترخیص آنان به عهده نخواهد داشت.

تبصره ۲: داوطلبانی که در حال انجام خدمات قانونی شامل خدمت وظیفه عمومی یا پیام آوران بهداشت می‌باشند در صورت ارائه گواهی مبنی بر اینکه مدت سربازی آنان تا تاریخ ۳۱ شهریور ماه سال بعد به اتمام می‌رسد مجاز به شرکت در آزمون پذیرش دستیار خواهند بود.

تبصره ۳: آن دسته از متقاضیانی که به‌عنوان ماده یک قانون نحوه تأمین هیأت علمی مشغول انجام خدمت وظیفه در دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور می‌باشند در صورت موافقت دانشگاه محل خدمت و ارائه گواهی مبنی بر اینکه تا تاریخ ۳۱ شهریور ماه سال بعد معادل مدت خدمت سربازی مصوب ستاد فرماندهی کل نیروهای مسلح را (در حال حاضر مدت ۱۸ تا ۲۱ ماه) خواهند گذراند، می‌توانند به‌طور مشروط در آزمون شرکت نمایند و در صورت قبولی و نداشتن منع قانونی از نظر اداره نظام وظیفه، طبق مقررات شروع به آموزش نمایند.

تبصره ۴: از میان حایزین رتبه‌های آزمون دانشنامه تخصصی هر رشته پیش‌نیاز در هر سال تحصیلی، معادل ۲ برابر تعداد رشته‌های فوق تخصصی آن رشته پیش‌نیاز در صورتی که مشمول خدمت وظیفه عمومی باشند با رعایت سایر شرایط مندرج در آیین نامه می‌توانند به صورت مشروط در آزمون پذیرش دستیار ثبت‌نام و شرکت نمایند و در صورت قبولی با استفاده از قانون نحوه تأمین هیأت علمی و قانون اجازه ادامه تحصیل در مقاطع تحصیلی بالاتر به مشمولان این قانون، تا ۳۱ شهریور ماه سال بعد از خدمت ترخیص شده و شروع به آموزش نمایند. انتخاب رشته این افراد در هنگام ثبت نام بر اساس رتبه آزمون دانشنامه تخصصی رشته پیش‌نیاز و تا سقف حداکثر ۲ نفر در هر رشته فوق تخصصی می‌باشد. به عنوان مثال در رشته داخلی که تعداد رشته‌های فوق تخصصی وابسته به آن هفت رشته می‌باشد به نفرات اول تا چهاردهم آزمون دانشنامه تخصصی رشته داخلی در صورتی که مشمول خدمت وظیفه عمومی باشند اجازه داده می‌شود در صورت دارا بودن سایر شرایط آیین‌نامه و حداکثر ۲ نفر در هر رشته فوق تخصصی در آزمون پذیرش دستیار شرکت نمایند.

۴/۵ - داشتن شرط سنی: هر داوطلب می‌تواند حداکثر تا سن مجاز ورود به دوره دستیاری [برای اعضاء هیأت علمی رسمی (قطعی یا آزمایشی) ۴۵ سال تمام و سایر داوطلبان ۴۲ سال تمام تا پایان شهریور ماه سال بعد] بدون محدودیت دفعات در آزمون پذیرش دستیار شرکت نماید.

۴/۶ - نداشتن نقص عضو مؤثر حرفه‌ای بر حسب رشته

دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی موظف است با همکاری هیأت‌های ممتحنه، نقص عضو مؤثر حرفه‌ای را بر حسب رشته تنظیم و اعلام نماید.

۴/۷ - عدم اشتغال به تحصیل در یکی از رشته‌های فوق تخصصی پزشکی و دوره‌های تکمیلی تخصصی (فلوشیپ) و Ph.D.

تبصره: دارندگان مدرک دانشنامه فوق تخصصی و قبول شدگان آزمون نهایی فوق تخصصی در یکی از رشته‌های پزشکی مجاز به شرکت در آزمون پذیرش دستیار نمی‌باشند.

ب - شرایط اختصاصی

ماده ۵: معادل ۲۰٪ از کل ظرفیت پذیرش هر رشته در آزمون پذیرش دستیار به مشمولین قانون ایجاد تسهیلات برای ورود رزمندگان و جهادگران داوطلب بسیجی به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی که حداقل ۸۰٪ نمره آخرین نفر اعلام شده به آزمون شفاهی برابر ظرفیت را کسب نمایند، اختصاص می‌یابد.

تبصره ۱: متقاضیان استفاده از سهمیه رزمندگان در کلیه مراحل امتحان کتبی و شفاهی و اعلام نتیجه بعنوان سهمیه رزمنده منظور می‌شود بدین معنا که متقاضیان در صورت احراز هر رتبه از آزمون کتبی، هنگام معرفی به شفاهی بعنوان رزمنده دیده خواهد شد.

تبصره ۲: در رشته‌هایی که ظرفیت پذیرش کمتر از ۵ نفر می‌باشد سهمیه مذکور قابل اعمال نیست.

ماده ۶: اعضاء هیأت علمی رسمی (قطعی یا آزمایشی) دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی و نیز داوطلبانی که با استفاده از شرایط تبصره ۴ بند ۴/۴ قصد ورود به دوره‌های فوق تخصصی را دارند می‌بایست هنگام ثبت نام یکی از مدارک مستند ذیل را حسب مورد ارائه نمایند:

الف - حکم استادیاری رسمی (قطعی یا آزمایشی) و اعلام نیاز دانشگاه محل خدمت

ب - گواهی رتبه در آزمون دانشنامه تخصصی رشته پیش نیاز، به تایید دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی

ماده ۷: داوطلبان مشغول خدمت در یکی از وزارتخانه‌ها، سازمانها و نهادها در هنگام ثبت نام موظف به ارائه معرفی نامه

از سازمان ذیربط مبنی بر موافقت با ماموریت آموزشی خود می‌باشند.

ج - آزمون پذیرش دستیار

ماده ۸: آزمون پذیرش دستیار به صورت متمرکز در همه رشته‌ها و در اسفند ماه هر سال توسط دبیرخانه شورای

آموزش پزشکی و تخصصی برگزار می‌شود.

ماده ۹: هر داوطلب می‌تواند با توجه به رشته تخصصی پیش‌نیاز و ظرفیت‌های تعیین شده، یکی از رشته‌های

فوق تخصصی را انتخاب و در آزمون پذیرش دستیار شرکت نماید.

جدول رشته‌های تخصصی پیش‌نیاز و رشته‌های فوق تخصصی وابسته

کلیه اطفال	اطفال	کلیه بالغین	داخلی
قلب اطفال		بیماریهای قلب و عروق	
عفونی اطفال		روماتولوژی	
اعصاب اطفال		خون و سرطان بالغین	
خون و سرطان اطفال		غدد درون ریز و متابولیسم	
نوزادان		بیماریهای ریه	
گوارش اطفال		گوارش	
ایمونولوژی و آلرژی اطفال		جراحی اطفال	
غدد اطفال	جراحی قفسه صدري		
	جراحی قلب و عروق		
روانپزشکی اطفال	روانپزشکی	جراحی پلاستیک، ترمیمی وسوختگی	

ماده ۱۰: ثبت نام آزمون پذیرش دستیار در مدت زمان اعلام شده توسط دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی

از طریق دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور انجام می‌شود.

تبصره: ثبت نام از داوطلبان مشمول تبصره ۴ بند ۴/۴ به صورت متمرکز در دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی انجام می‌گیرد.

۱۰/۱ - مبلغ ثبت نام برای شرکت در آزمون پذیرش دستیار یکصد و پنجاه هزار ریال (۱۵۰/۰۰۰ ریال) می‌باشد.

ماده ۱۱: پس از ثبت نام و انتخاب رشته، تغییر رشته به هیچ عنوان مجاز نمی‌باشد.

ماده ۱۲: آزمون پذیرش دستیار فوق تخصصی در کلیه رشته‌ها به صورت کتبی و شفاهی می‌باشد، آزمون کتبی دارای حداقل ۱۰۰ سؤال چند گزینه‌ای بوده و داوطلبان برحسب اولویت نمره به میزان دو برابر ظرفیت هر رشته به آزمون شفاهی معرفی می‌شوند.

۱۲/۱ - چنانچه در آزمون کتبی یا شفاهی، داوطلبین نمرات مشابه کسب نمایند اولویت با اعضاء هیأت علمی دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور می‌باشد.

۱۲/۲ - در مرحله آزمون شفاهی، قبول شدگان نهایی آزمون پذیرش دستیار فوق تخصصی حداکثر تا ظرفیت هر رشته برگزیده می‌شوند. اسامی پذیرفته‌شدگان مشمول خدمات قانونی برای ترخیص به معاونت درمان، دانشگاه یا سازمان محل خدمت اعلام می‌شود.

ماده ۱۳: محل آموزش بر اساس اولویت نمره کسب شده کتبی، توسط داوطلب انتخاب می‌گردد.

تبصره ۱: در صورت یکسان بودن نمره آزمون کتبی، اولویت انتخاب محل با داوطلبان عضو هیأت علمی دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور خواهد بود. در مورد داوطلبان آزاد یا اعضاء هیأت علمی با نمرات برابر، نمره نهایی آزمون دانشنامه تخصصی (۳ / دو برابر کتبی + شفاهی)) ملاک عمل قرار خواهد گرفت.

در صورتیکه در یک دوره نتیجه آزمون شفاهی بصورت قبول یا مردود اعلام شده باشد، نمره آزمون کتبی ملاک عمل قرار خواهد گرفت.

تبصره ۲: در مواردی که تعداد شرکت کنندگان در آزمون کتبی کمتر از ظرفیت اعلام شده در هر رشته باشد، محل آموزش دستیاران پذیرفته شده آزمون شفاهی توسط هیأت ممتحنه رشته مربوطه تعیین می‌شود.

بخش سوم: دوره آموزشی

الف - ثبت نام پذیرفته شدگان

ماده ۱۴: دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی موظفند حداکثر تا پانزدهم شهریور ماه هر سال نسبت به ثبت نام پذیرفته شدگان آزمون پذیرش دستیار اقدام نمایند.

۱۴/۱ - دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی موظفند اسامی پذیرفته شدگانی را که در موعد مقرر ثبت نام ننموده و یا در مهر ماه سال تحصیلی شروع دوره انصراف دهند، حداکثر تا دهم آبان ماه به دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی اعلام نمایند.

۱۴/۲ - دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی حداکثر تا پانزدهم آبان ماه هر سال تحصیلی نسبت به معرفی جایگزین افراد مشمول بند ۱۴/۱ و نیز افرادی که صلاحیت عمومی آنان مورد تایید قرار نگرفته اقدام می نماید.

تبصره: در هر مرحله از آزمون پذیرش دستیار فوق تخصصی (مرحله اصلی و اعلام جایگزین منصرفین) در شرایط مساوی از نظر نمره شفاهی اولویت پذیرش براساس نمره کتبی آزمون پذیرش و در مرحله بعد براساس نمره کل آزمون دانشنامه تخصصی می باشد.

توضیح: به ازاء هر فرد منصرف شده حداکثر سه نفر به دانشگاه محل تحصیل معرفی خواهد شد که بر حسب الویت نمره تا تاریخ معین شده اقدام به ثبت نام نمایند.

۱۴/۳ تصمیم گیری در مورد ارزش قبولی علمی و شروع به تحصیل پذیرفته شدگانی که صلاحیت عمومی آنان پس از پایان مهر ماه هر سال تحصیلی توسط هیأت مرکزی گزینش دانشجو مورد تایید قرار می گیرد با رعایت مفاد ماده ۱۶ به عهده هیأت ممتحنه رشته مربوطه می باشد.

تبصره ۱: ثبت نام اولیه فردی که تأیید صلاحیت مجدد شده موجه تلقی شده و زمان شروع به آموزش وی با نظر هیأت ممتحنه رشته مربوطه تعیین می‌گردد.

تبصره ۲: افزایش ظرفیت ناشی از شروع آموزش فردی که تأیید صلاحیت مجدد شده بلامانع است .

۱۴/۴ - کسانی که در مراکز آموزشی یا بهداشتی-درمانی مسؤولیت اداری و اجرایی دارند، نمی‌توانند به طور همزمان به تحصیل بپردازند.

۱۴/۵ - ارزش قبولی علمی پذیرفته‌شدگانی که بنا به تایید وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی عهده‌دار مسؤولیت یا ماموریت اداری می‌شوند حداکثر به مدت یک سال از شروع سال تحصیلی پذیرش شده (اول مهر ماه) با رعایت مفاد ماده ۱۶ محفوظ می‌باشد.

ب - تعهدات

ماده ۱۵: ثبت نام پذیرفته شدگان، منوط به ارائه تعهدنامه محضری به میزان دو برابر مدت آموزش می‌باشد.

۱۵/۱ - اخذ تعهد از پذیرفته‌شدگان آزاد دوره‌های فوق تخصصی بصورت خاص می‌باشد و محل انجام تعهد خدمت این دسته از پذیرفته شدگان براساس نیاز دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور توسط معاونت آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تعیین و قبل از پذیرش در اختیار داوطلبان قرار می‌گیرد. پس از اعلام قبولی، بر مبنای اولویت نمره آزمون کتبی پذیرش، محل انجام تعهد خاص توسط پذیرفته‌شدگان انتخاب می‌گردد. در صورت یکسان بودن نمره آزمون کتبی، طبق تبصره ماده ۱۳ عمل می‌شود. دانشگاه‌های علوم پزشکی محل تعهد موظفند نسبت به کارگیری متعهدین فوق تخصصی برابر مدت تعهد اقدام نموده و در صورت نیاز آنان را استخدام نماید.

تبصره : ارائه مدرک دانشنامه فوق تخصصی پذیرفته شدگان آزاد پس از طی مراحل قانونی منوط به اتمام مدت تعهد در دانشگاهها بوده و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می تواند نسبت به لغو دوره آموزشی افرادی که از انجام تعهد خدمت سرباز زده اند برابر مقررات اقدام نماید.

۱۵/۲ - اخذ تعهد از دستیاران به نحوی است که در صورت اضافه شدن به تعهدات قبلی، در مجموع از ۱۰ سال تجاوز ننماید.

۱۵/۳ - مستخدمین دانشگاه های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ملزم به سپردن تعهد محضری به میزان دو برابر مدت آموزش به دانشگاه محل استخدام می باشند.

۱۵/۴ مستخدمین مشمول ماده ۷ این آیین نامه ملزم به سپردن تعهد به محل استخدام خود هستند و سازمان مربوطه موظف به پرداخت شهریه و کلیه هزینه های تحصیلی، برابر ضوابط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می باشد.

ج - شروع دوره

ماده ۱۶: کلیه پذیرفته شدگان موظفند پس از انجام ثبت نام، دوره دستیاری خود را از اول مهر ماه سال تحصیلی شروع نمایند.

تبصره : مهلت شروع به آموزش افراد جایگزین حداکثر تا پانزدهم آذر ماه می باشد.

د - آموزش دوره دستیاری

ماده ۱۷: آموزش دوره دستیاری بر مبنای برنامه و محتوای آموزشی هر رشته فوق تخصصی که توسط هیات ممتحنه همان رشته پیشنهاد می گردد، پس از تصویب شورای آموزش پزشکی و تخصصی قابل اجرا است .

۱۷/۱ - طول دوره رشته های دستیاری فوق تخصصی ۲۴ تا ۳۶ ماه کامل است که بنا به پیشنهاد هیات ممتحنه بر حسب برنامه آموزشی رشته مربوطه توسط شورای آموزش پزشکی و تخصصی تعیین و به اجرا گذاشته می شود.

۱۷/۲ - دستیاران موظفند وظایف آموزشی، پژوهشی و درمانی، اعم از آموزش دوره‌های پایین‌تر، برگزاری کلاس‌های نظری، کارآموزی‌های بیمارستانی و درمانگاهی و کشیک را مطابق برنامه گروه آموزشی مربوطه انجام دهند.

۱۷/۳ - خدمت دستیار به طور تمام وقت (حداقل از ساعت ۸ صبح لغایت ۱۶) و بر اساس برنامه گروه آموزشی می‌باشد. دستیاران در طول دوره آموزش حق هیچ‌گونه اشتغال خارج از برنامه گروه آموزشی مربوطه از جمله طبابت در مطب را ندارند.

تبصره: اشتغال دستیاران در رشته مربوطه در کلینیک ویژه، به شرط موافقت بخش آموزش دهنده حداکثر دو روز در هفته بلامانع است و پرداخت حق‌الزحمه این گروه از دستیاران برابر مقررات کلینیک ویژه می‌باشد.

۱۷/۴ - از بین قبول شدگان آزمون نهایی فوق تخصصی در رشته‌هایی که کمتر از ۵ نفر داوطلب داشته باشد فقط رتبه اول و در صورتی که بین ۹-۵ نفر داوطلب داشته باشد رتبه‌های اول و دوم و چنانچه ۱۰ نفر و یا بیشتر داوطلب داشته باشد رتبه‌های اول تا سوم مجاز هستند پس از اتمام دوره آموزشی مقرر و قبولی در آزمون نهایی فوق تخصصی و با کسب موافقت دانشگاه محل استخدام در مورد افرادی که با ماموریت آموزشی تحصیل کرده‌اند، قبل از فارغ التحصیلی حداکثر به مدت یک سال در مراکز آموزشی خارج از کشور که مورد تأیید هیأت امتحانه و منطبق با مقررات وزرات بهداشت، درمان و آموزش پزشکی باشد تحصیل نمایند. این دسته از دستیاران پس از مراجعت به کشور و طی مراحل تأیید صحت صدور و تعلق و تأیید ارزش علمی گواهی اخذ شده توسط هیأت امتحانه رشته مربوطه برای طی مراحل فارغ التحصیلی معرفی می‌شوند.

تبصره: در صورتیکه نفرات برتر آزمون نهایی فوق تخصصی تا سه ماه پس از اعلام نتایج قبولی آمادگی خود را برای استفاده از بورس پایان دوره آموزش فوق تخصصی کتباً به دبیرخانه اعلام نمایند منصرف از استفاده از بورس شناخته شده و نفرات بعدی به ترتیب اولویت نمره به شرط تأیید شورای عالی بورس و به تعداد و با شرایط مندرج در ماده ۱۷/۴ آئین‌نامه می‌توانند از بورس مذکور استفاده نمایند.

۱۷/۵ - دستیارانی که با مأموریت آموزشی به دوره‌های فوق تخصصی وارد می‌شوند مشمول کلیه مقررات و ضوابط دوره آموزشی مربوطه می‌باشند.

ه - ارتقاء دستیاران

ماده ۱۸: ارتقاء دستیاران به سال بالاتر توسط گروه آموزشی مربوطه براساس مقررات ارتقاء دستیاران که توسط هیأت ممتحنه رشته فوق تخصصی تنظیم می‌شود خواهد بود و دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور موظف هستند هر سال نتایج ارتقاء دستیاران را به دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی منعکس نمایند.

۱۸/۱ - هیأت ممتحنه رشته‌های فوق تخصصی، مقررات ارتقاء دستیاران رشته خود را تنظیم کرده و پس از تایید دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی برای اجرا به دانشگاه‌های علوم پزشکی ابلاغ می‌نمایند.

۱۸/۲ - صدور حکم آموزشی دستیاران برای سال بالاتر، پس از احراز شرایط ارتقاء سالیانه، توسط دانشگاه محل آموزش انجام می‌شود. در صورت عدم موفقیت در ارتقاء، توسط گروه آموزشی نسبت به تمدید دوره اقدام می‌شود.

۱۸/۳ - دستیارانی که در طول دوره دستیاری فوق تخصصی در امتحان ارتقاء دستیاری سه بار مردود شوند از سیستم آموزش فوق تخصصی بالینی پزشکی اخراج می‌شوند.

تبصره - دستیارانی که در امتحان ارتقاء ۱ به ۲ دو بار مردود شوند مجاز به ادامه تحصیل در دوره مربوطه نمی‌باشند و از سیستم آموزش فوق تخصصی بالینی پزشکی اخراج خواهند شد.

و - مرخصی‌ها

ماده ۱۹: دستیاران می‌توانند از مرخصی‌های سالیانه، استعلاجی و زایمان حسب مورد استفاده نمایند.

۱۹/۱ - دستیاران می‌توانند با رعایت مقررات، در هر سال تحصیلی حداکثر پانزده روز از مرخصی سالیانه استفاده نمایند. مدت مذکور جزء دوره آموزشی محسوب می‌گردد.

۱۹/۲ - دستیارانی که همسر آنان با استفاده از فرصت مطالعاتی یا دوره تکمیلی به تأیید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و یا وزارت فرهنگ و آموزش عالی عازم خارج از کشور هستند می‌توانند با موافقت دانشگاه محل تحصیل حداکثر از یک سال مرخصی بدون دریافت کمک هزینه تحصیلی و تنها برای یک بار استفاده نمایند.

۱۹/۳ - دستیاران می‌توانند با ارائه گواهی پزشکی تأیید شده از سوی شورای پزشکی دانشگاه محل تحصیل از مرخصی استعلاجی برابر مقررات استفاده نمایند.

تبصره: در صورتی که مدت مرخصی استعلاجی دستیار از ۶ ماه تجاوز کند ادامه دوره دستیاری منوط به نظر گروه آموزشی مربوطه می‌باشد و بنا به درخواست دانشگاه دبیرخانه می‌تواند نسبت به معرفی فرد جایگزین با رعایت مقررات مندرج در تبصره ماده ۱۶ اقدام نماید.

۱۹/۴ - استفاده دستیاران خانم از چهار ماه مرخصی زایمان برای یک بار در طول دوره دستیاری بلامانع است.

۱۹/۵ - مدت زمان مرخصی‌های استعلاجی و زایمان جزء دوره آموزش محسوب نشده و به طول دوره افزوده می‌شود.

ز - تغییر رشته، انتقال و میهمانی

ماده ۲۰: پذیرفته شدگان دستیاری مجاز به تغییر رشته نمی‌باشند.

ماده ۲۱: انتقال پذیرفته شدگان دستیاری

جابجایی محل تحصیل دستیاران فوق تخصصی در ۶ ماهه اول دوره به شرط موافقت گروه یا بخش آموزشی و تأیید دانشگاه‌های مبدأ و مقصد بلامانع است .

الف- در صورت لغو صلاحیت بخش آموزش دهنده برابر آیین نامه ارزشیابی بخش‌ها، انتقال دستیاران فوق تخصصی پذیرفته شده به سایر بخش‌های مورد تأیید، با نظر هیأت ممتحنه و موافقت دانشگاه مقصد بلامانع است.

ب - در صورتی که برابر آیین نامه ارزشیابی بخش‌ها صلاحیت بخش آموزشی فوق تخصصی به صورت موقت لغو گردد، انتقال دستیاران به سایر بخش‌های مورد تأیید، تا احراز مجدد صلاحیت آموزشی با نظر هیأت ممتحنه و موافقت دانشگاه مقصد بلامانع است .

ماده ۲۲: میهمان شدن دستیاران حداکثر به مدت ۶ ماه با موافقت دانشگاه‌های مبدأ و مقصد بلامانع است.

ماده ۲۳: دستیارانی که دوره آموزشی آنها برابر برنامه آموزشی مصوب رشته مربوطه به صورت چرخشی انجام می‌شود از شمول مقررات انتقال و میهمانی مستثنی هستند.

ح - ترک تحصیل و انصراف

ماده ۲۴: ترک تحصیل یا انصراف در طول دوره موجب انفصال از آموزش در آن دوره می‌شود.

۲۴/۱ - عدم ثبت نام پذیرفته شدگان در موعد مقرر، یا عدم شروع دوره ثبت نام شدگان به دلایل غیر موجه حداکثر تا آخر مهرماه، به منزله انصراف قطعی تلقی می‌شود.

۲۴/۲ - در صورت ترک تحصیل و یا انصراف از آموزش دستیار، چنانچه مدت انفصال بیش از یک ماه نباشد می‌تواند با موافقت گروه آموزشی مربوطه به تحصیل بازگردد و در صورت انفصال بیش از یک ماه حق ادامه تحصیل در دوره مربوطه را نداشته و مطابق مقررات با وی رفتار می‌شود.

تبصره: اعلام انصراف در مهر ماه اولین سال تحصیلی ، انصراف قطعی تلقی شده و بازگشت به تحصیل در آن دوره مجاز نمی‌باشد.

۲۴/۳ - دستیارانی که ضمن تحصیل متقاضی انصراف می‌باشند لازم است درخواست انصراف خود را برای اخذ موافقت به دانشگاه محل تحصیل ارائه نمایند.

۲۴/۴ - دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی موظفند در صورت موافقت، مراتب انصراف دستیار را حداکثر ظرف مدت یک هفته به دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی و در اولین فرصت به سایر مراجع ذیربط اعلام نمایند.

۲۴/۵ - پرونده دستیاری که پس از پایان مهر ماه هر سال تحصیلی حکم دستیاری آنها لغو می‌شود به دفتر حقوقی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ارسال می‌گردد تا براساس تعهد سپرده شده و مقررات موجود با آنها رفتار شود.

بخش چهارم: امور رفاهی

ماده ۲۵: کمک هزینه تحصیلی دستیاران آزاد که دارای تعهد خدمت به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌باشند، معادل ۸۰٪ حقوق و فوق العاده شغل استادیار پایه یک و ۵۰٪ مزایای طرح تمام وقتی از محل درآمدهای اختصاصی دانشگاه محل تحصیل و با تصویب هیأت امناء می‌باشد. میزان عیدی و افزایش سنواتی کمک هزینه تحصیلی دستیاران معادل استادیاران پایه یک می‌باشد.

۲۵/۱ - دستیاران در مدت مرخصی استحقاقی و زایمان از کمک هزینه تحصیلی برخوردار می‌باشند.

۲۵/۲ - در مدت مرخصی استعلاجی بیش از سه ماه، به دستیاران کمک هزینه تحصیلی تعلق نمی‌گیرد.

۲۵/۳ - کمک هزینه تحصیلی دستیاران میهمان توسط دانشگاه مبدا پرداخت می‌شود.

۲۵/۴ - به دستیارانی که با مأموریت آموزشی در دوره‌های فوق تخصصی شرکت می‌کنند کمک هزینه تحصیلی تعلق نمی‌گیرد و حقوق و مزایای آنان توسط محل استخدام و براساس مقررات مربوطه پرداخت می‌شود.

۲۵/۵ - دستیارانی که تمایل داشته باشند از مزایای بیمه خدمات درمانی به صورت خویش فرما استفاده نمایند، می‌توانند با پرداخت ۵۰٪ حق سرانه از این امتیاز برخوردار شوند.